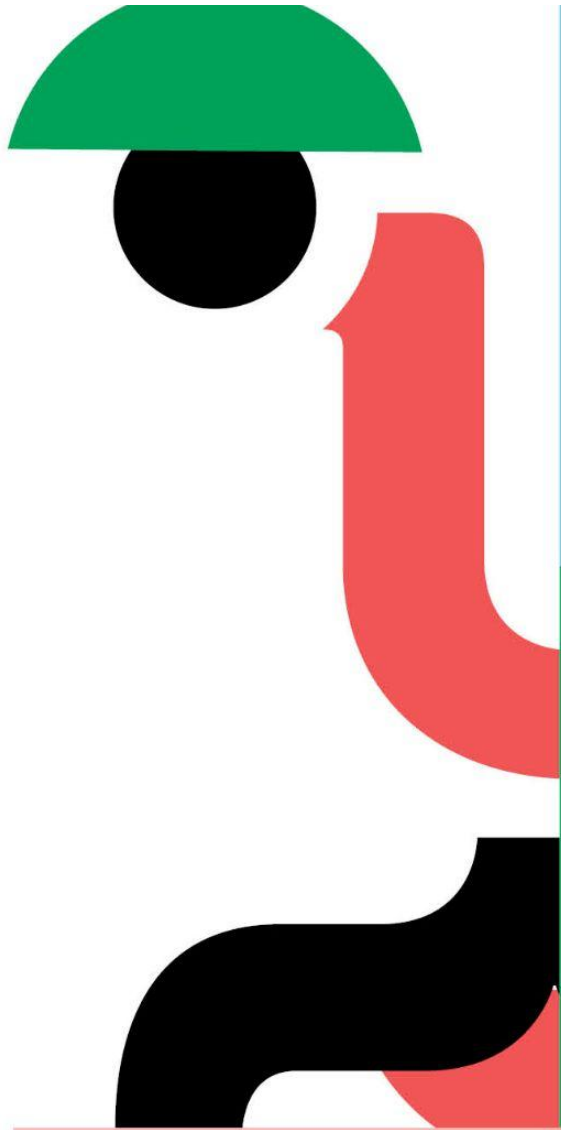

Strategisch Plan Geletterdheid

2017
2024

Tussentijdse rapportage
Februari 2022

INHOUD

INHOUD	2
Situering	4
Dit rapport...	5
Nieuwe context	6
Vlaams ondersteuningscentrum voor volwassenenonderwijs	6
Nieuwe coördinator van het strategisch plan geletterdheid	7
Strategisch Plan Geletterdheid: overkoepelend	10
Potentieel nieuwe partners	10
Emino	10
Blenders	10
Structureel overleg	11
Ambtelijke stuurgroep	11
Leesoffensief	12
Opvolging acties en engagementen	13
SD1 jongeren	13
Vorbereiden trefdag met VLIR en VLHORA	13
Samenwerking onderwijsinspectie	13
SD2 ouders	13
Webmodule voor het agentschap opgroeien	13
Overleg met de ouderkoepels	14
SD3 werk	14
Overleg en acties met het departement werk en sociale economie (WSE)	14
Digibanken: voortraject samen digit@@l sterk!	14
Overleg en acties: VDAB	15
Platform levenslang leren	16
SD4 armoede	16
Horizontaal permanent armoedeoverleg (HPO)	16
Vorbereiding studiedag met de link	16
Opleiding omgaan met armoede en sociale uitsluiting	16
Netwerkmoment ligo-netwerk tegen armoede	17
SD5 digitale geletterdheid	17
Ambtelijk overleg digitale agenda's	17
Taskforce e-inclusie	18
Lerend netwerk e-inclusie	18
Overkoepelende acties	19
Aandacht voor geletterdheid in volwasseneneducatie	19

Overleg pedagogische begeleidingsdiensten volwassenenonderwijs - projectgroep geletterdheid	19
Studiedag met pedagogische begeleidingsdiensten volwassenenonderwijs	20
Samenwerking tweedekansonderwijs	21
EDUSPRONG - regioscan	21
VLOR	21
Inzetten op onderzoek en projecten	21
Week van de Geletterdheid	23
Week van de geletterdheid 2021 - 2022	23
Sensibilisering: Campagnefilmpjes WVDG 2021 (6-10 september 2021)	23
Webinar: De lancering van de toolbox 'Digitaal Inclusieve Wijk' (8 september 2021)	23
Webinar: Netwerkmoment digitale inclusie en Digibanken (8 september 2021)	23
Webinar: Iedereen digitaal aan boord: ook in arbeidsbemiddeling	24
Strategisch plan geletterdheid: regionaal	26
Strategisch Plan Geletterdheid: West-Vlaanderen	26
Strategisch Plan Geletterdheid: Brussel	26
Communicatie	27
Nieuwsbrief & sociale media	27
Overleg, studiedagen en conferenties	27
In de pers	27
Te raadplegen documenten	28

Situering

In Vlaanderen is **1 op 7 volwassenen laaggeletterd**. Deze mensen beschikken over onvoldoende lees-, schrijf, reken- of ICT vaardigheden om goed te functioneren en te participeren aan onze huidige maatschappij. Dit heeft een impact op hun zoektocht naar werk, hun functioneren op de werkvloer, hun vertrouwen in de maatschappij, hun opdracht als opvoeder,...

Geletterdheid omschrijven we als: " de competenties om informatie te verwerven, te verwerken en gericht te gebruiken. Dit betekent met

1. taal,
2. cijfers en grafische gegevens kunnen omgaan
3. en gebruik kunnen maken van ICT.

Geletterd zijn is belangrijk om zelfstandig te functioneren en participeren in de samenleving en nodig om zich persoonlijk te kunnen ontwikkelen en bij te kunnen leren."

Bron: Stuurgroep van het Plan Geletterdheid Verhogen, 27 februari 2013

Sinds 2005 heeft de Vlaamse Regering beslist om deze problematiek **structureel aan te pakken**. Er werd een eerste **Operationeel Plan Geletterdheid Verhogen** opgemaakt en uitgerold. Vanaf 2012 werd een nieuw Strategisch Plan Geletterdheid Verhogen uitgevoerd. Dit tweede Plan wist nog meer beleidsdomeinen en organisaties te verenigen.

Op 15 september 2017 keurde de Vlaamse Regering het derde **Strategisch Plan Geletterdheid** goed dat zal lopen tot 2024. Ook deze keer werd het aantal betrokken partners en beleidsdomeinen uitgebreid.

Het Plan focust op **vijf strategische doelstellingen**:

- We zorgen voor een significante toename van het aantal **jongeren** dat het secundair onderwijs verlaat met voldoende geletterdheidscompetenties, opdat zij zelfstandig kunnen functioneren en participeren in de samenleving en zich persoonlijk kunnen ontwikkelen en bijleren;
- We zetten in op het verhogen van geletterdheid binnen de **familieomgeving** om het doorgeven van laaggeletterdheid van generatie op generatie te doorbreken;
- We versterken de geletterdheidscompetenties van **werkzoekenden en werkenden** in het kader van hun beroepsopleiding, hun traject naar werk of binnen hun tewerkstelling, om de kans op het vinden en behouden van werk te verhogen en bij te kunnen blijven met de evoluties op de arbeidsmarkt;
- We versterken geletterdheidscompetenties van **mensen in armoede**, om hun kansen te vergroten om uit de armoede te geraken en hun participatie aan de samenleving te verhogen;
- We zetten in op het verhogen van de **digitale geletterdheid** van jongeren en volwassenen, opdat zij meekunnen in de snel digitaliserende maatschappij.

Bij de uitrol van deze doelstellingen wordt ook steeds rekening gehouden met **zeven kritische succesfactoren**:

- structureel samenwerken en een horizontaal geletterdheidsbeleid voeren
- sensibiliseren en informeren
- inzetten op professionalisering
- helder en toegankelijk communiceren
- geletterdheid integreren en contextualiseren
- efficiënte inzet van middelen
- inzetten op onderzoek

Dit rapport...

Halfjaarlijks rapporteert de **projectleider** van het Strategisch Plan Geletterdheid over haar **werkzaamheden**. In het rapport wordt uitgebreid toegelicht wat de afgelopen negen maanden is gerealiseerd in het kader van het Plan Geletterdheid.

Dit rapport volgt op het auditrapport van mei 2021 en betreft daarom (uitzonderlijk) de werkzaamheden van de planleider vanaf april (i.p.v. juli) tot december 2021.

In februari-maart 2022 publiceren we ook het rapport van de tussentijdse evaluatie en het sensibiliseringsplan. Deze rapporten geven een overzicht van de stand van zaken van de engagementen uitgevoerd door onze partners.

Nieuwe context

Vlaams ondersteuningscentrum voor volwassenenonderwijs

Zoals in het vorige tussentijdse rapport te lezen staat, werd door de Minister van Onderwijs en Vorming beslist zwaar te besparen op Vocvo. De **pedagogische begeleidingsdienst** moet **het sinds 1 september 2020 met 80% minder middelen** stellen. Naar aanleiding van de besparingen is, in overleg met de Vlaamse overheid en het Netwerk Ligo, beslist om de **pedagogische begeleidingsdienst over te hevelen naar het Netwerk Ligo** vanaf 1 januari 2022. Op dit moment beschikt Vocvo dus nog over drie deelwerkingen: het Strategisch Plan Geletterdheid, Wablieft (centrum voor duidelijke taal) en de onderwijscoördinatie in de gevangenissen.

Niet alleen de besparingen zorgden voor een woelige periode. Vanaf maart 2021 vertoefde Vocvo in grote **onzekerheid** over de verderzetting van haar huidige subsidies. Eind oktober 2021 werd gelukkig duidelijk dat de subsidies voor alle drie de deelwerkingen zouden gecontinueerd worden. Meer nog: onderhandelingen voor een **decretale verankering** werden in december 2021 opgestart.

De gevolgen van deze besparingen voor het Strategisch Plan Geletterdheid zinderen na. De vraag naar ondersteuning vanuit de partners neemt enkel toe. De gevolgen van de coronapandemie dragen hiertoe zeker bij. Tot 2020 konden we nog op ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdienst rekenen om op deze vragen (gedeeltelijk) in te gaan. Met onze beperkte middelen (1 VTE) is het echter onmogelijk om op al deze vragen in te gaan. Via de nauwe samenwerking met het Netwerk Ligo proberen we alsnog zoveel mogelijk ondersteuningsvragen te beantwoorden, maar ook voor Ligo behoort deze ondersteuning niet tot hun decretale opdracht. Dit **vacuüm van geletterdheidsondersteuning** voor organisaties moet aangepakt worden. In januari 2022 deden we dan ook een voorstel tot uitbreiding van onze opdracht.

De coronapandemie heeft in Vlaanderen, en ver daarbuiten, het besef doen groeien dat veel volwassenen niet mee zijn. Heel wat organisaties en beleidsmakers realiseren zich dat mensen, meer dan ooit, zelfstandig informatie moeten verwerven en online hulp moeten zoeken. En net hier wringt het schoentje voor laaggeletterden. **Levenslang leren** is de hefboom. De **drempel naar het volwassenenonderwijs** is voor deze kwetsbare doelgroep echter nog steeds erg hoog.

De uitkomst van de decretale onderhandelingen biedt ons hopelijk de mogelijkheid om het ondersteuningsvacuüm op te vullen. Een uitbreiding van onze opdracht zal het Strategisch Plan Geletterdheid **meer slagkracht geven** en daarmee de **impact** van ons beleidsdomeinoverschrijdend plan, maar ook vele initiatieven i.k.v. de Vlaamse Veerkracht, **vergroten**.

Nieuwe coördinator van het strategisch plan geletterdheid

In maart 2021 werd een **nieuwe coördinator**, Carolien Fuchs, voor het Strategisch Plan Geletterdheid aangesteld. Ter voorstelling stuurde ze in april een **brief naar de minister van Onderwijs en Vorming** om hem te informeren over haar aanstelling.

In juli uitte de coördinator haar bezorgdheid over de mogelijke besparingen bij Vocvo en de negatieve consequenties hiervan voor de uitvoering van het Strategisch Plan Geletterdheid. Naar aanleiding hiervan kreeg de coördinator in september 2021 de gelegenheid om de werking van het Plan toe te lichten op het kabinet. Het gesprek focuste op de toelichting van de strategische doelstellingen, de partners van het Plan en ook de werkzaamheden die de planleider de voorbije periode had uitgevoerd i.f.v. de realisatie van de doelstellingen. Het laatste deel van het gesprek betrof de plannen voor de komende jaren.

Dit gesprek leidde heel concreet tot samenwerking met het Departement Onderwijs en Vorming i.k.v. het Leesoffensief. Vanuit de coördinator werd het voorstel gedaan om op regelmatige tijdstippen de vorderingen van het Strategisch Plan Geletterdheid aan de kabinetsmedewerkers toe te lichten.

Tijdens de voorbije maanden heeft de planleider veel tijd geïnvesteerd in kennismaking met de partners. Meer dan dertig kennismakingsgesprekken werden gevoerd. Er werd tijd genomen om kennis te maken, maar ook om te polsen naar de uitvoering van de engagementen en acties van de partners. We bespraken de actuele noden en bekeken of bijsturing van de acties en eventuele ondersteuning nodig was. Hieronder kan je een overzicht¹ van de gesprekken terugvinden:

Timing	Partnerorganisatie	Contactpersoon
3 maart	Mediawijs	Alenka Lecompte
9 maart	Ouderkoepels: GO! Ouders, KOOGO en VCOV	Iris van Schoorisse, Marieke Bavelaar en Karolien Bouchet
22 maart	Agentschap Opgroeien	Tine Rommens
23 maart	Netwerk Ligo	Joke Drijkoningen
23 maart	VDAB	Ingrid Foulon, Hilde Baerten en Veerle Desutter
24 maart	Strategisch Plan Geletterdheid West-Vlaanderen (Provincie West-Vlaanderen)	Bea van Imschoot en Alexandra Devernis
24 maart	Departement Onderwijs en Vorming (i.k.v. Leesoffensief)	Kristel Op de Beeck

¹ Dit overzicht betreft enkel de formeel ingeplande gesprekken ter kennismaking (eerste gesprek) en bevat geen informatie over andere gesprekken met partners betreffende specifieke ondersteuningsvragen, acties, etc.

30 maart	Departement Werk en Sociale Economie	Liesbet de Koster
30 maart	Departement Onderwijs en Vorming	Jan de Craemer en Nathalie de Bleeckere
20 april	Netwerk tegen Armoede	Nele Schroyen
30 april	Welzijnsschakels	Lut van den Bouverie
3 mei	Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	Wendy Broos
27 mei	Federatie Tweedekansonderwijs	Elke Thoné
28 mei	Kabinet van de viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen - VUB - IMEC/SMIT	Ilse Mariën
1 juni	Strategisch Plan Geletterdheid Brussel	Ludwig Willaert
3 juni	Vlaamse Hogeschool Raad	Joeri Deryckere
9 juni	Gezinsbond	Astrid Van Roy en Michael Op de Beeck
15 juni	Linc vzw	Dirk Bocken
16 juni	Blenders	Jef De Backer
17 juni	CVO Miras	Thekla Roose
18 juni	VVSG	Dany Dewulf
25 juni	Departement Onderwijs en Vorming	Vicky Vanruysseveldt
16 september	Centrum voor Taal en Onderwijs	Mariet Schiepers
23 september	Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	Koen Devroey
24 september	LEVL	Sanghmitra Bhutani
24 september	Socius	Paco Sanogo
27 september	Atlas	Eva van Herck en Tim de Koning
27 september	VLIR	Isabelle Melis
28 september	IN-Gent	Jelle Desmet en Marie Comyn
30 september	Departement Onderwijs & Vorming	Liesbeth De Paepe
6 oktober	Huis van het Leren	Kelly Lebon
12 oktober	Diverscity	Peter Neirinck

16 november	Agentschap Integratie en Inburgering	Ellen Coopman, Sofie Iserbyt en Heleen Van Opstal
19 november	Emino	Alain Rigaux en Frouwe Declerq
9 december	VLOR	Ewoud De Sadeleer
13 december	SERV	Mieke Valcke
17 december	Onderwijsinspectie	Els Vermeire

Strategisch Plan Geletterdheid: overkoepelend

Potentieel nieuwe partners

Emino

In het najaar nam Emino contact op met het Strategisch Plan Geletterdheid. Emino is een niet-commerciële aanbieder van Supported Employment (en lid van de Werkplekarchitecten). Zij zijn actief op het vlak van werk en sociale economie. Ze organiseren ondersteuning op maat voor personen met een arbeidsbeperking in Vlaanderen en zijn door VDAB erkend als GOB (Gespecialiseerde Begeleiding en Opleiding van personen met een beperking). Daarnaast organiseren ze begeleiding op maat voor werkenden en werkzoekenden met een lange afstand tot de arbeidsmarkt. Emino is erkend als ESF-promotor van projecten in het kader van outreach & activering (ICAN-projecten) en jongerenwerking (bijv. WIJ-trajecten en lokale partnerschappen voor jongeren). Ze begeleiden dus heel wat maatschappelijk kwetsbare groepen waarin ze trachten om generalistisch sociaal werk te combineren met onze gespecialiseerde begeleiding naar of op het werk.

De digitalisering van de diensten en de gevolgen van corona, stellen hen, net zoals vele anderen, voor de uitdaging om de kloof tussen hun gebruikers en de hulp- en dienstverlening te helpen overbruggen. Ze zijn op zoek naar kwaliteitsvolle ondersteuning zowel voor hun doelgroep als voor hun medewerkers om de digitale geletterdheid competenties te versterken. Vanuit het Plan verbinden we Emino met de Federatie Ligo. Ligo Brusselleer deed een eerste aanzet voor een professionaliseringstraject van Emino-medewerkers. Vanuit het Plan trachten we dit Vlaanderenbreed open te trekken. We denken ook samen na over hoe hun kwetsbare doelgroepen, indien nodig, de drempel naar het volwassenenonderwijs over kunnen. Het project Samen Digit@@! Sterk!, en bij uitbreiding alle Digibanken, kunnen voor hen ook een opportuniteit zijn. Hiermee worden er mogelijkheden gecreëerd tot digitale competentieversterking maar ook wordt ingezet op het verdelen van devices en internettoegang, zodat iedereen ook over kwaliteitsvol materiaal beschikt om digitaal actief te zijn.

Blenders

In het voor 2021 zaten we voor het eerst samen met Blenders. Blenders profileert zich als onafhankelijke impact-onderneming. Ze verbinden dromen en ideeën van ondernemers, organisaties of andere creatieve geesten met de juiste kennis, middelen en ervaring. Zodat we samen innovatieve producten en diensten kunnen ontwikkelen. Dat alles met als doel om bij te dragen aan een betere leefomgeving voor iedereen.

Blenders is ook de schoot waarin o.a. Digidak geboren is. Digidak zet sinds 2003 in op het verkleinen van de digitale kloof en het samenbrengen van mensen. Zo zijn ze uitgegroeid tot een organisatie met 37 locaties en 200 vrijwilligers. Hun impactdomeinen bestaan uit leerdrempels, ondersteuningsnetwerken, (digitale) attitude en ontmoeting.

Gezien we vanuit het Plan inzetten op het levenslang leren van kwetsbare doelgroepen is Blenders en Digidak in het bijzonder een heel interessante partner.

We zijn momenteel in gesprek naar hoe we meer structureel kunnen samenwerken. Vanuit het Strategisch Plan Geletterdheid gaan we op zoek naar de complementariteit van organisaties als Digidak en het volwassenenonderwijs. Met de handen in elkaar kunnen we immers een groter verschil maken voor de laaggeletterde, kwetsbare doelgroep.

Structureel overleg

Om **goede afstemming** mogelijk te maken tussen de **kernpartners** van het Strategisch Plan Geletterdheid (departement Onderwijs en Vorming, Netwerk Ligo en Vocvo) roept de projectleider geregeld het **structureel overleg** samen.

Drie keer per jaar komen de projectleider, de geletterdheidsmedewerker van het Departement Onderwijs en Vorming, de directeur van Vocvo en de afgevaardigd bestuurder van de Federatie Ligo samen om de **grote, strategische lijnen te bepalen**. Ze bepalen waarop de komende periode gefocust zal worden en geven richting aan de uitvoering van het Plan.

Op **23 maart en 15 oktober 2021** kwam dit structureel overleg samen. Tijdens deze overleggen werd dieper ingegaan op:

- De voorbereiding voor de Week van de Geletterdheid 2022 en 2023.
- De samenwerking met de nieuwe coördinator: zo werd beslist dat er meer frequent zal overlegd worden tussen de stafmedewerkers van de Federatie Ligo en de coördinator om zo de ondersteuningsvragen van de partners adequater te kunnen opvolgen.
- Bespreking van de actuele ondersteuningsvragen van partners.

Ambtelijke stuurgroep

In september 2020 werd een **nieuwe stuurgroep** in het leven geroepen. Deze **ambtelijke stuurgroep** moet een antwoord bieden op de **uitdagingen waarmee het Strategisch Plan Geletterdheid kampt**:

- We zien geletterdheid meer en meer opduiken in beleidsnota's en -plannen. Ook in de uitvoering ervan zouden we graag geletterdheid en het Plan Geletterdheid meer **structureel verankerd** zien.
- Er is nood aan meer **eigenaarschap** binnen de verschillende, betrokken beleidsdomeinen.
- Door het budgetneutrale karakter van het Plan Geletterdheid is er **meer nood aan politieke druk om geletterdheid hoog op de agenda te zetten**. Dit voorkomt een stagnatie van het huidige geletterdheidsbeleid.
- De partners van het Plan hebben nood aan **meer ondersteuning en expertise** om hun engagementen te kunnen realiseren.

Om de impact van het Plan te verzekeren, is er nood aan een **sterkere samenwerking met alle bevoegde ambtenaren van de betrokken beleidsdomeinen**. Daarom werd op 29/10/'20 de aftrap gegeven aan de ambtelijke stuurgroep van het Plan Geletterdheid. In deze ambtelijke stuurgroep zetelen ambtenaren van alle betrokken beleidsdomeinen bij het Plan:

- Onderwijs en Vorming
- Werk en Sociale economie
- Welzijn – armoedebestrijding
- Cultuur, Jeugd en Media
- Kanselarij en Buitenlandse Zaken
- Agentschap Binnenlandsbestuur
- Agentschap Opgroeien
- VDAB
- Agentschappen Integratie en Inburgering

Naar aanleiding van dit overleg werd een functieprofiel opgemaakt voor een aandachtsambtenaar geletterdheid. Dit profiel werd aan alle beleidsdomeinen bezorgd voor interne afstemming en goedkeuring. In het voorjaar 2021 bleek de draagkracht binnen de verschillende departementen niet aanwezig is om dergelijke aandachtsambtenaar te installeren.

Daarnaast werd er een **overzicht gemaakt van de verschillende transversale plannen** die de Vlaamse Regering heeft. Er werd gezocht naar overlap tussen de verschillende acties en doelstellingen. Zo kunnen we **zien hoe deze plannen elkaar kunnen versterken en kunnen we eventuele hiaten opsporen.**

Na de aanstelling van de nieuwe coördinator is de ruimte genomen om kennis te maken met de leden van de ambtelijke stuurgroep. Ook moest er gepeild worden naar welke initiatieven wel haalbaar zouden zijn en of de ambtelijke stuurgroep hiervoor dan het ideale orgaan is.

Leesoffensief

In maart 2021 zaten we samen met het Departement Onderwijs en Vorming i.k.v. het **Leesoffensief**. Omwille van de mogelijke stopzetting van subsidies voor Vocvo, konden we toen geen grote engagementen opnemen. Na het gesprek met het kabinet in september werden, op vraag van het kabinet, de banden met het Leesoffensief opnieuw aangehaald.

Het Leesoffensief denkt aan samenwerking met het Strategisch Plan Geletterdheid in kader van volgende acties:

- Actie 1: Communicatielijns met extern bureau (ontwikkeling communicatieplan + vormgeving/baseline etc.)
- Actie 2: Uitbreiding van de auteurslezingen in de scholen met focus op zwakke lezers en niet-lezers
- Actie 3: Leesfondsen
- Actie 4: Voorlezen, lezen en leesstimulering tijdens de naschoolse opvang op school specifiek voor niet-lezers en zwakke lezers.

In het voorjaar 2022 bekijken we samen hoe we vanuit het Plan de acties van het Leesoffensief mee kunnen realiseren. Wellicht zal dit vooral zijn plaats krijgen in het versterken van geletterdheidscompetenties bij ouders, de tweede strategische doelstelling van het Plan.

Opvolging acties en engagements

SD1 jongeren

Vorbereiden trefdag met VLIR en VLHORA

Zoals te lezen in de voorgaande rapportages staat er al geruime tijd een **studiedag i.k.v. geletterdheid** op de agenda voor lerarenopleiders. Omdat we de evaluatie m.b.t. de basisgeletterdheid 1e graad secundair onderwijs mee als inhoud wilden opnemen kozen we ervoor om de studiedag opnieuw op te schuiven naar het voorjaar 2022. Doordat ook deze timing te vroeg komt i.k.v. de evaluatie basisgeletterdheid, deden we een ander inhoudelijk voorstel aan VLIR en VLHORA.

We stellen voor om dit voorjaar een online webinar te organiseren waar volgende topics aan bod komen:

- Toelichting over Strategisch Plan Geletterdheid - brede geletterdheid (link met PAV, ongekwalificeerde uitstroom, NEET, ...)
- Theoretisch kader G-krachtige didactiek
- G-kracht in de praktijk! (op maat van lerarenopleiders)

Begin 2022 worden hierin definitieve knopen doorgehakt.

Samenwerking onderwijsinspectie

We zijn in overleg met de onderwijsinspectie om te kijken hoe we mogelijks ondersteuning kunnen bieden i.k.v. de **basisgeletterdheid in de eerste graad** secundair onderwijs. We bekijken of we vanuit het Plan good practices vanuit secundaire scholen kunnen verspreiden richting lerarenopleidingen om zo te inspireren en de lerarenopleidingen op vlak van geletterdheid te versterken.

SD2 ouders

Webmodule voor het agentschap opgroeien

Binnen het sensibiliseringsplan nam het Agentschap Opgroeien het **engagement om een webmodule over geletterdheid te maken voor zijn personeel**.

Geïnspireerd op de webmodule die VDAB enkele jaren geleden ontwikkelde, wil het Agentschap dat het eigen personeel en personeel van partnerorganisaties **laaggeletterde ouders leert herkennen, ondersteunen en doorverwijzen**. De eigen ondersteuningsdienst van het Agentschap staat in voor de ontwikkeling en uitvoering van de webmodule. De **planleider en een educatief medewerker van de Federatie Ligo** zitten mee aan tafel om inhoudelijke input te geven.

Vanaf 1 januari is deel 1 (Wat is laaggeletterdheid) en deel 2 (Impact laaggeletterdheid) van de webmodule terug te vinden op Vlimpers en dus te gebruiken voor alle medewerkers binnen het

Agentschap Opgroeien. We werken komende maanden verder aan deel 3 (Opdracht Opgroeien). Vanuit het Plan zetten we in op de **brede verspreiding** van deze online leermodule.

Overleg met de ouderkoepels

We volgen de engagementen van de ouderkoepels regelmatig op. Tijdens deze overlegmomenten brainstormen we over mogelijke samenwerkingen om geletterdheid nog meer op de kaart te zetten binnen ouderwerkingen. Daarnaast dienen deze overlegmomenten ook om informatie en goede praktijken uit te wisselen. Tijdens een overlegmoment kwam het idee om een webinar over duidelijke taal te organiseren specifiek voor ouderkoepels. In het najaar van 2021 werd dit webinar georganiseerd in samenwerking met Wablieft.

WEBINAR – ‘Bereik meer ouders met duidelijke taal’

Als ouderwerking schrijf je teksten naar ouders om hen te werven en te informeren. Soms stellen ouderwerkingen vast dat ze met hun communicatie niet alle ouders bereiken. Daarom sloegen het Strategisch Plan Geletterdheid, de drie ouderkoepels (KOOGO, VCOV en GO!Ouders) en Wablieft de handen in elkaar.

Aan de hand van enkele voorbeeldteksten van ouderwerkingen kregen de deelnemers schrijftips waarmee ze meteen aan de slag konden.

De doelstellingen van het webinar:

- Je kan de geletterdheidsproblematiek binnen een schoolcontext uitleggen;
- Je kan drie tips voor duidelijke taal opsommen en je begrijpt hoe de tips werken;
- Je weet hoe je verder aan de slag kan gaan met duidelijke taal binnen je ouderwerking

De webinar vond plaats op 9 november 2021 en bereikte meer dan 50 deelnemers van ouderwerkingen.

SD3 werk

Overleg en acties met het departement werk en sociale economie (WSE)

De afgelopen maanden was er geregeld contact met het departement WSE.

Volgende topics kwamen aan bod:

- **Kennismaking nieuwe medewerker** departement Werk en Sociale Economie
- **Webmodule ‘Geletterdheid’** van VDAB: Hoe kunnen we deze module terug openbaar raadpleegbaar krijgen?
- **Week van de Geletterdheid:** het thema voor de komende twee jaren is ‘Werk’. We slaan hiervoor de handen in elkaar met het departement WSE. Hierover lees je meer bij het onderdeel ‘Week van de Geletterdheid’.

Digibanken: voortraject samen digit@@1 sterk!

In oktober lanceerde het departement Werk en Sociale Economie de Digibankenoproep. **Digibanken** helpen het risico op digitale uitsluiting bij kwetsbare groepen te verkleinen via 3 doelstellingen:

1. Gelijke toegang tot digitale technologie door laptops, schermen en andere hardware voorwaardelijk beschikbaar te stellen, bijvoorbeeld via een uitleendienst.
2. Via opleiding en kennisdeling digitale vaardigheden versterken, zowel persoonlijke vaardigheden als technische vaardigheden, bijvoorbeeld door IT-materiaal te herstellen.
3. Via begeleiding zorgen voor een verbeterde digitale toegang tot essentiële diensten zoals de digitale dienstverlening vanuit de Vlaamse overheid, Tax-on-web...

Het Strategisch Plan Geletterdheid diende een aanvraag tot voortraject in samen met de volgende **kernpartners**: Federatie Ligo, Ligo Brugge-Oostende-Westhoek, CVO Miras en Repair & Share. Ook konden we **12 intentieverklaringen** aan ons dossier toevoegen. Volgende partners hebben aangegeven graag mee hun schouders te willen zetten onder dit voortraject: VDAB, VVSG, Mediawijs, Emino, Ligo Zuid-Oost-Vlaanderen, Ligo Limino, Ligo Halle-Vilvoorde, Ligo Regio Mechelen, Ligo Brusselleer, Provincie West-Vlaanderen, Huis van het Leren en Digidak (Blenders). Gesprekken met andere potentiële partners zijn nog volop aan de gang. In Januari 2022 werd de aanvraag tot **voortraject goedgekeurd**. Met een budget van 15.000 euro stellen we in het voorjaar 2022 een projectcoördinator aan die een implementatiedossier zal uitwerken om het project effectief uit te rollen vanaf 1 september 2022.

Het project Samen Digit@| Sterk! wil inzetten op het installeren van vijf à zes sterk lokaal verankerde Digibanken (één in elke Vlaamse provincie + Brussel) binnen een Vlaanderenbreed netwerk. We werken aan e-inclusie via verschillende invalshoeken en via de realisatie van volgende doelstellingen:

- 1) Ter beschikking stellen van **devices en internettoegang**;
- 2) Versterken van **digitale competenties**;
- 3) **Verbetering van de (digitale) dienstverlening** van lokale besturen;
- 4) Uitrol van de **opleiding 'Krachtige Digitale Helpers'** in het Volwassenenonderwijs';
- 5) Versterken van ICT-cursisten **VO richting arbeidsmarkt**.

De prioritaire doelgroepen van het project 'Samen Digitaal Sterk!' zijn volwassenen op weg naar een diploma Secundair Onderwijs, kwetsbare werkzoekenden en werkenden, kwetsbare ouders en volwassenen die leven in armoede. Hiermee sluiten we perfect aan op de strategische doelstellingen van het Strategisch Plan Geletterdheid.

Overleg en acties: VDAB

Doorheen de afgelopen maanden was er een intense samenwerking met VDAB. Allereerst in het kader van de week van de Geletterdheid van 2021. VDAB organiseerde, tijdens de Week van de Geletterdheid, samen met het Strategisch Plan Geletterdheid, Ligo en Mediawijs een **webinar 'Iedereen digitaal aan boord: ook in arbeidsbemiddeling'**. Ook voor de Week van de Geletterdheid 2022 en 2023, met het thema 'Werk' slaan we de handen elkaar met VDAB. Over beide campagnes lees je meer bij het onderdeel 'Week van de Geletterdheid'.

We hadden ook overleg met VDAB om te kijken hoe **geletterdheid ook provinciaal nog meer op de VDAB-agenda** kan gezet worden. We spraken af dat VDAB bekijkt of het Plan Geletterdheid op een netwerk voor de provinciale netwerkmanagers lokale besturen op de agenda kan komen.

VDAB was op zoek naar een opleidingsverstrekker om een 'geletterdheidsbad' voor instructeurs uit te werken. Samen met Ligo werkten we een opleidingsconcept uit en stelden we een offerte hiervoor op.

Platform levenslang leren

Het platform levenslang leren moet meer synergie brengen tussen de beleidsdomeinen Werk, Economie en Onderwijs op het vlak van vorming en opleiding doorheen de volledige loopbaan. De Vlaamse Regering wil daarmee tot een maximaal bereik komen van loopbaan- en competentieversterkende maatregelen, ongeacht het statuut of het profiel van de mensen. Het moet ook voorkomen dat talent onderbenut blijft.

De planleider maakt gebruik van haar netwerk om ervoor te zorgen dat het platform levenslang leren effectief kansen biedt voor alle volwassenen in Vlaanderen. **Om ook laaggeletterde, kwetsbare doelgroepen te stimuleren om levenslang te leren moet een andere aanpak gehanteerd worden.**

SD4 armoede

Horizontaal permanent armoedeoverleg (HPO)

Enkele keren per jaar organiseert het departement Welzijn, afdeling armoedebestrijding, het **HPO**. Dit overleg kadert binnen de uitvoer van het **Vlaams Actieplan Armoedebestrijding**, waarbinnen er een link gelegd wordt met het Strategisch Plan geletterdheid.

Sinds kort wordt ervoor gekozen om de HPO's thematisch in te vullen. Het overleg van 13 oktober 2021 stond voornamelijk in het teken van **financiële geletterdheid**. Op de agenda van dit overleg:

1. Toelichting van de resultaten van het wetenschappelijk onderzoek naar de financiële geletterdheidscompetenties van mensen in armoede door Dr. Kenneth De Beckker, lid van de onderzoeksgroep
2. Opvolging uitvoering VAPA – input BBT – voortgangsrapportage
3. Armoedetoets – stand van zaken in de verschillende beleidsdomeinen
4. Europese Kindergarantie (kort de stand van zaken en de planning meegeven)
5. Netwerk tegen armoede aan het woord
6. Varia

Vorbereiding studiedag met de link

De Link vzw nam binnen het **sensibiliseringsplan het engagement op om een studiedag te organiseren** over geletterdheid. Door de coronapandemie en de besparingen waarmee De Link werd geconfronteerd in de zomer van 2020, werd dit even uitgesteld. De studiedag zal doorgaan in 2022 en heeft als **doelgroep alle medewerkers en partners** van De Link vzw.

Opleiding omgaan met armoede en sociale uitsluiting

Zoals reeds in het vorige rapport werd aangegeven, zal de opleiding **'Omgaan met armoede en sociale uitsluiting'** die ontwikkeld werd door **Vocvo**, niet meer kunnen aangeboden worden. Deze opleiding kaderde nochtans binnen de engagementen van het Plan Geletterdheid. Om deze **expertise niet te laten verloren gaan**, werd de afgelopen maanden hard **gewerkt aan een website**. Deze website **'[Omgaan met armoede en sociale uitsluiting in CBE](#)'** werd in het voorjaar 2021 gelanceerd. Op deze site werd alle relevante informatie verzameld over armoede en de partners die kunnen ingeschakeld

worden voor vorming. De informatie is specifiek gericht op het versterken van Ligo, centra voor basiseducatie. We bundelden informatie over partners, zoals De Link, het Netwerk tegen armoede, de Welzijnsschakels, Filet Divers,... We geven ook tips en methodieken mee. De **planleider** is van bij het begin **betrokken geweest bij de opbouw en opmaak van deze website**.

Ondertussen is, met financiële middelen van Ligo Gent-Meetjesland-Leieland, de opleiding 'Omgaan met armoede en sociale uitsluiting' verder ontwikkeld op maat van een Ligo centrum. Dit in nauwe samenwerking met het Netwerk tegen armoede. Het opleidingsconcept laat toe om met alle medewerkers (over alle niveaus heen en ook op verschillende domeinen binnen een organisatie) van een Ligo-centrum aan de slag te gaan. Aan de basis ligt het idee dat vorming op maat best werkt en dat er in een centrum pas ten gronde iets kan veranderen als zowel beleid, leraren als bv. onthaalmedewerkers overtuigd zijn van zinvolheid en haalbaarheid en dus ook op alle niveaus acties worden genomen.

Netwerkmoment ligo-netwerk tegen armoede

Tijdens de kennismakingsgesprekken met de beleidsmedewerkers van zowel Welzijnsschakels, het Netwerk tegen Armoede als Ligo dat ze vragende partij zijn om **meer (structureel) samen te werken**.

Daarom organiseerden we in november 2021 een **lokaal netwerkmoment in West-Vlaanderen** tussen verenigingen waar armen het woord nemen en Ligo Brugge-Oostende-Westhoek. Men stelde de eigen werking aan elkaars voor en vanuit het Plan werd de suggestie gedaan om een samenwerking op te zetten i.k.v. de themawerkingen. Ondertussen is een plan van aanpak opgesteld om in het voorjaar met deze structurele samenwerking te starten. Het betreft heel specifiek een **samenwerking tussen Ligo Brugge-Oostende-Westhoek en de vereniging 't Schoederkloptje'**.

Op 10 maart 2022 wordt een gelijkaardig netwerkmoment georganiseerd vanuit het Plan voor de provincie Oost-Vlaanderen. Samen met de Federatie Ligo proberen we ook de andere provincies warm te maken om structurele samenwerking op te zetten in het kader van de themawerkingen.

SD5 digitale geletterdheid

Ambtelijk overleg digitale agenda's

De planleider organiseert, samen met de e-inclusie medewerker van Mediawijs, het **ambtelijk overleg digitale agenda's**. Door de coronapandemie werden en worden er zeer veel beleidslijnen uitgezet met betrekking tot digitalisering. Heel wat beleidsdomeinen nemen acties rond **toegang tot toestellen**, willen werken aan de **digitale vaardigheden** van de burgers of willen stappen zetten in het verlenen van **internettoegang**. **Al deze plannen ontstaan vaak naast elkaar**.

De planleider en Mediawijs werden vanuit verschillende hoeken gevraagd om een rol op te nemen in de **afstemming tussen al deze plannen**. Daarnaast kwam er een grote vraag van beleidsmedewerkers naar **expertise en expertise-uitwisseling**. Om op deze nood in te spelen, werd het ambtenarenoverleg digitale agenda's in het leven geroepen. Dit overleg vond plaats op 11 maart, 3 juni, 8 oktober en 20 december.

Taskforce e-inclusie

Sinds het begin van de corona-crisis heeft **VUB**, onder leiding van Ilse Mariën, het initiatief genomen om een **taskforce e-inclusie** in het leven te roepen. In deze taskforce zetelen heel wat organisaties die bezig zijn met **digitale dienstverlening, ondersteuning en onderzoek**. Vanaf het begin is ook de projectleider hierbij nauw betrokken.

De Taskforce e-inclusie werd tijdens de eerste lockdown opgericht. De focus lag op

- het versnellen van thuistoegang tot laptops, tablets en internet bij niet-geconnecteerde kwetsbare groepen.
- het versterken van digitale vaardigheden bij kwetsbare groepen met thuistoegang voor het gebruik van digitale communicatietools en basisdiensten.
- het verzekeren van toegang tot tablets en/of smartphones en internet in Vlaamse ziekenhuizen zodat mensen in contact konden blijven met hun familie.

Intussen is de Taskforce geëvolueerd naar een bredere samenwerking. Het doel is informatieverstoring, overleg en signalisatie van noden tussen verschillende bevoegdheden en niveaus. Enkel op die manier kunnen acties elkaar versterken en complementair werken. Zo moeten ook beleidsmakers op de hoogte zijn van de noden op het terrein en ook omgekeerd: de terreinactoren moeten op de hoogte zijn van de genomen beleidsbeslissingen.

De coördinator van het Plan zetelt in de taskforce en maakt gebruik van dit forum om ideeën aan te reiken, beleid te beïnvloeden en partners te verbinden.

Onder andere volgende acties, vanuit de Taskforce e-inclusie, werden inhoudelijke gesteund door de coördinator:

- Actie beleidsbeïnvloeding ikv multikanaal dienstverlening en inclusion by design (i.s.m. onder andere SAAMO en Mediawijs)
- Actie informatiedeling ikv toegankelijk internet voor kwetsbare doelgroepen: Proximus en Telenet (verschillende webinars werden hiervoor georganiseerd)
- Actie beleidsbeïnvloeding ikv aanpassing sociaal tarief telecom. Coördinator van het Strategisch Plan Geletterdheid ondersteunde bij het schrijven van het advies.
- Actie communicatie: i.k.v. de te vaccinatiebrieven heeft de coördinator de te hoge complexiteit en onduidelijkheid aangekaart bij de taskforce vaccinatie. Ze stuurde o.a. aan op samenwerking met doelgroepenorganisaties om de vaccinatiebrieven vorm te geven. De expertise van de Zuidpoort (een vereniging waar armen het woord nemen in Gent) werd aangesproken.

Lerend netwerk e-inclusie

In het najaar 2020 werd beslist om de **expertengroep e-inclusie**, die VVSG, Mediawijs en Vocvo al enkele jaren trekken, **om te dopen naar het 'Lerend Netwerk e-inclusie'**. Op die manier willen we sterker lokale besturen aanspreken die zelf nog geen/weinig expertise hebben, maar hierin wel graag willen leren en groeien.

De focus van dit lerend netwerk ligt op **informereren, inspireren, kennis en ervaringen delen**. Het is een plaats waar de leden terecht kunnen met hun vragen, goede praktijken kunnen delen, twijfels kunnen uiten, noden van op het terrein kunnen signaleren, enz. Naast lokale besturen nemen ook andere

bestuursniveaus (Vlaams, provinciaal, federaal), middenveldorganisaties, burgerinitiatieven of verenigingen en onderzoekers deel.

In het kader van dit lerend netwerk ontwikkelde Mediawijs, met behulp van VVSG en het Strategisch Plan Geletterdheid, de **beleidstool e-inclusie voor lokale besturen**. De tool vind je [hier](#) terug. Ze kwam voort uit een ondersteuningsnood van de lokale besturen. De tool zal uitgebreid voorgesteld worden tijdens het volgende lerend netwerk in het voorjaar van 2022..

Er vond een lerend netwerk plaats op 27 april met volgende agenda:

- 9u30: Update m.b.t. de relancemiddelen voor e-inclusie
- 9u50: Vervolg op vorig lerend netwerk: visieoefening zoals die in Oostende is gebeurd (Matthijs Dewaele, Oostende)
- 10u25: Lokaal beleid met focus op outreaching (Cis Dewaele, SAM vzw)
- 11u: Lokale mapping van actoren (Mattia De Pauw, Samenlevingsopbouw, digitaal inclusieve wijk)

Het webinar '**Netwerkmoment digitale inclusie en Digibanken**', tijdens de Week van de Geletterdheid op 8 september, maakte deel uit van dit lerend netwerk. We stelden het uiteraard wel open voor het brede publiek om zo de eerste stappen naar e-inclusie partnerschappen te stimuleren en faciliteren.

Op 29 oktober organiseerden we voor het lerend netwerk het informatieve webinar '**Internettoegang voor kwetsbare doelgroepen: Telenet essential en Proximus**'. De werknemers van lokale besturen en hun dienstverlenende organisaties zijn immers belangrijke sleutelfiguren voor kwetsbare doelgroepen in het verkrijgen van kwaliteitsvol en betaalbaar internettoegang.

Overkoepelende acties

Aandacht voor geletterdheid in volwasseneneducatie

Overleg pedagogische begeleidingsdiensten volwassenenonderwijs - projectgroep geletterdheid

De pedagogische begeleidingsdienst van Vocvo was jarenlang de trekker van de projectgroep geletterdheid. Deze netoverschrijdende projectgroep brengt alle pedagogische begeleidingsdiensten van het volwassenenonderwijs samen om kwaliteitsvolle geletterdheidsondersteuning te bieden aan CVO. Sinds de besparingen m.b.t. de pedagogische begeleidingsdienst van Vocvo werden aangekondigd, hebben GO! en POV het trekkerschap moeten overnemen. Sinds de afwezigheid van de pedagogische begeleidingsdienst van Vocvo neemt de planleider meer actief deel aan deze projectgroep. De pedagogische begeleidingsdiensten zijn immers partner van het Strategisch Plan Geletterdheid. Dit forum is de ideale manier om de handen in elkaar te slaan om hun engagementen met bijbehorende acties te realiseren. De planleider zette o.a. volgende topics op de agenda:

- opvolging, monitoring en ondersteuning m.b.t. geletterdheidsmodules
- implementatie opleidingsprofiel 'Regie op het eigen leren'
- rol van de CVO in het Digibankenproject 'Samen Digit@| Sterk!'

Studiedag met pedagogische begeleidingsdiensten volwassenenonderwijs

Op 15 december 2021 organiseerden de pedagogische begeleidingsdiensten van de verschillende netten, i.s.m. het Strategisch Plan Geletterdheid, een online inspiratiedag met als thema 'digitale geletterdheid in het volwassenenonderwijs'. De coördinator van het Strategisch Plan Geletterdheid hielp bij de voorbereiding van de studiedag en was moderator van één van de sessies.

Het programma van deze webinar:

Inleiding
Sarah Bossaert

Keynote: Samen voor meer (digitale) inclusie
Tom Seymoens (Mediawijs)

Workshops ronde 1

'Integreren van digitale vaardigheden in de NT2-les' - Inne De Pooter, Rani Maudens en Inge Vandensande van CVO Brussel.

'Digitaal zorg dragen voor cursisten in zorgopleidingen' - Karin Vandeweyer van CVO Volt.

'Drempels en noden in volwassenenonderwijs op afstand' - Dewi Hannon (VIVES), Makemin Fofana en Hilde Vandermeeren van CVO Miras.

Workshops ronde 2

'Digitale geletterdheid in Ligo: wat leerden we uit Corona' - Fatiha Nekhla van Ligo regio Mechelen

'Als CVO samenwerken met een lokale partner om digitale kansen te creëren voor iedereen' - Anja Dobbelaere (CVO Groeipunt), Tania Van Den Berghe (Pedagogisch begeleider GO!) en Karen Vos (District 09)

'ICT voor anderstaligen' - Sara Adriaenssens (CVO Antwerpen), Ann Depoortere (CVO Volt) en Stephanie Willems (CVO Vitant).

Workshops ronde 3

'ICT voor anderstaligen' - Sara Adriaenssens (CVO Antwerpen), Ann Depoortere (CVO Volt) en Stephanie Willems (CVO Vitant).

'Gratis hulpmiddelen om op afstand te begeleiden' - Karin Noppe van CVO Lethas

'Hoe maak je als beleidsteam je evaluatiebeleid digitaal en krijg je alle vakgroepen competent en mee aan boord' - Johan Van Bree, adjunct-directeur van CVO Gent

Er namen in totaal 365 mensen deel aan dit webinar.

Samenwerking tweedekansonderwijs

Het Strategisch Plan Geletterdheid zet in op geletterdheidsversterking van laaggeletterden en volwassenen met geletterdheidsnoden. **Het tweedekansonderwijs is voor ons een belangrijke actor in het versterken van volwassenen met geletterdheidsnoden.** In het voorjaar van 2021 maakten we werk van kennismaking met de Federatie tweedekansonderwijs.

Op 14 juni 2021 sprak de planleider op een samenkomst met de Federatie TKO. Ze stelde het Strategisch Plan Geletterdheid voor, het ontstaan ervan, de strategische doelstellingen en de bijhorende acties en engagementen. De Federatie toonde veel interesse om te exploreren hoe meer kan samengewerkt worden met het Plan Geletterdheid. De planleider betrok ook de pedagogische begeleidingsdiensten van het volwassenenonderwijs. **Om de geletterdheidscompetenties binnen het tweedekansonderwijs te versterken moeten we immers de handen in elkaar slaan.** In juli, september en december had de planleider overleg met Bart Vermeer (voorzitter Federatie TKO) en Elke Thoné (interim-voorzitter Federatie TKO). Dit resulteerde in een nieuw overlegmoment op 17 januari 2022 met de Federatie TKO, de pedagogische begeleidingsdiensten en de coördinator van het Strategisch Plan Geletterdheid. Hierover zal je meer informatie kunnen terugvinden in het volgende tussentijdse rapport.

EDUSPRONG - regioscan

De planleider werd uitgenodigd om te spreken op het **webinar van de regioscan**. Als expert onderwijs - geletterdheid werd ze gevraagd om plenair een toelichting te geven in functie van het bereiken van kwetsbare doelgroepen en de centra te inspireren tot het aanspreken en contact leggen met mogelijke nieuwe partners binnen hun regio. In bijlage is de presentatie hiervan terug te vinden.

VLOR

De Vlor is de strategische adviesraad voor het beleidsdomein Onderwijs en Vorming. Vertegenwoordigers uit het hele onderwijslandschap en van de sociaal-economische en sociaal-culturele organisaties overleggen in de Vlor over het onderwijs- en vormingsbeleid. Op basis daarvan geeft de Vlor adviezen aan de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs en Vorming en aan het Vlaams Parlement.

De planleider nam de voorbije maanden deel aan de werkgroep '**Herinrichting inburgeringsbeleid**' op 19 en 30 november. Het [advies](#) werd gepubliceerd op 14 december 2021.

Inzetten op onderzoek en projecten

Als planleider van het Strategisch Plan Geletterdheid is het belangrijk om **wetenschappelijk onderzoek i.k.v. geletterdheid van nabij op te volgen**. We doen dit op twee manieren.

Eenzijds informeren we ons over **recent wetenschappelijk onderzoek**. Hiervoor werken we onder andere samen met onze partner het **Centrum voor Taal en Onderwijs**. Anderzijds nemen we **zelf deel aan stuurgroepen van onderzoeksprojecten**. Op deze manier proberen we ervoor te zorgen dat de laaggeletterde doelgroep op een correcte manier wordt ingeschat en, indien nodig, bereikt. We doen dit door **expertisedeling en het inzetten van ons sterk netwerk**.

Hieronder een overzicht van de lopende **onderzoeken** waarbij we momenteel betrokken zijn. Elk van deze onderzoeken kadert binnen het versterken van de geletterdheidscompetenties van volwassenen in Vlaanderen.

Onderzoek	Instelling	Contactpersoon
Keeping Employees on board 55+	Blenders	Christine Schauw
Patiënteninformatie ivm geneesmiddelen tijdens zwangerschap en borstvoeding	Kuleuven	Michael Ceulemans
'Prisoners' re-entry in a digital society'	Crime and Society (Criminologie, VUB), SMIT (Communicatiewetenschappen VUB) en MICT (Ugent)	Ilse Mariën
Senior4Support	UCLL	Nathalie Drooghmans
UNLOCK	CTO	Hannelore Hooft
De perceptie van risico's iov het Nationaal Crisiscentrum	Haystack-consulting (Overheidsopdracht)	Christophe Druine
OBPWO-onderzoek blended (NT2-)onderwijs voor (laaggeletterde) volwassenen	CTO	Mariet Schiepers
Volwasseneneducatie in kaart gebracht	UNESCO (leerstoel volwasseneneducatie - Maurice de Greef)	Maurice De Greef

Hieronder een overzicht van de lopende projecten waarbij de planleider betrokken is:

Project	Subsidie	Organisatie
Digitale School	VLAIO	Blenders
Geletterde E-Gemeente 2.0	Provincie West-Vlaanderen	Ligo BOW
BALDEMORE	Departement WSE - Digibanken	Digidak

Week van de Geletterdheid

Week van de geletterdheid 2021 - 2022

De campagne van 2021 stond, net zoals het jaar ervoor, in het teken van **e-inclusie**. Onder het motto **'Spring je mee op de digitale trein? Wij helpen je graag!'** richtten we ons naar lokale besturen en ondersteunden we hen in het ontwikkelen van een e-inclusiebeleid. Hiervoor werkten de kernpartners (Departement Onderwijs en Vorming, Vocvo, het Netwerk Ligo en Mediawijs) nauw samen met VVSG, VDAB en de Koning Boudewijnstichting. De campagne bestond uit een aantal acties in de week van 8 september 2021. We lichten ze hieronder toe.

Sensibilisering: Campagnefilmpjes WVDG 2021 (6-10 september 2021)

Voor de Week van de Geletterdheid 2021 lieten we vier mensen aan het woord over hun digitale beleving in de maatschappij. Hilana, Nancy, Patrick en Yasir getuigen over de vele uitdagingen die een snel digitaliserende samenleving met zich mee brengt. De **getuigenissen** kan je bekijken op www.ikbenmee.be. Elke dag, tijdens de Week van de Geletterdheid werd een filmpje de wereld in gestuurd.

Webinar: De lancering van de toolbox 'Digitaal Inclusieve Wijk' (8 september 2021)

Van september 2019 tot september 2021 zochten de e-inclusiewerkingen van Antwerpen, Gent en Kortrijk naar wat er nodig is om alle buurtbewoners kansen te geven in de digitale wereld. Het resultaat is terug te vinden enerzijds in een concept van een ideale **'Digitaal Inclusieve Wijk'**, anderzijds in 28 praktijken als inspiratie om in je eigen gemeente of organisatie aan de slag te gaan. Er is ook een fysieke versie van de **toolbox**. Gemeenten en organisaties kunnen die [bestellen in de webwinkel van Mediawijs](#).

We organiseerden hiervoor samen met de steden Antwerpen, Gent en Kortrijk, Mediawijs en VVSG een **webinar**. De coördinator sprak een welkomst- en dankwoord uit bij de start van het webinar. Je kan de webinar via [deze](#) link herbekijken.

Webinar: Netwerkmoment digitale inclusie en Digibanken (8 september 2021)

Verder bouwend op de uiteenzetting die het Departement gaf [op 8 juni tijdens een webinar over de relancemiddelen](#) (georganiseerd door de provincie West-Vlaanderen), organiseerden het Strategisch Plan Geletterdheid, Mediawijs, VVSG en de provincie West-Vlaanderen een **netwerkmoment** op 8 september 2021. Tijdens dit webinar hebben een aantal organisaties en lokale besturen in een korte pitch toegelicht hoe zij in **partnerschap werken aan digitale inclusie**. Tijdens de regionale werkgroepen/netwerkmomenten hebben de regionale actoren zich aan elkaar voorgesteld. Ook

werden de plannen en ideeën voor de oprichting van mogelijke Digibanken bevestigd. De coördinator van het Strategisch Plan Geletterdheid was moderator voor de regionale werkgroep 'Oost-Vlaanderen'.

Webinar: Iedereen digitaal aan boord: ook in arbeidsbemiddeling

Dit webinar, georganiseerd door VDAB, kwam tot stand in samenwerking met het Strategisch Plan Geletterdheid, Mediawijs, Ligo, Mediawijs en stad Gent. Tijdens het webinar ontdek je wat de **digitale drempels zijn bij arbeidsbemiddeling, maar krijg je ook tips om die drempels te overwinnen**. De link naar de webinar vind je [hier](#).

Overzicht bereik Week van de Geletterdheid 2021

Webinar	Aantal deelnemers
Webinar Digitaal inclusieve wijk	148
Webinar digibanken	190
Webinar VDAB	515

Ook onze [getuigenissen](#) over laaggeletterdheid haalden mooie cijfers:

Getuigenissen	Aantal ²
Bereik Facebook	33 769
Betrokkenheidsacties Facebook	3469
Filmweergave (>1min) via Facebook	777
YouTube views	1901

De campagne werd opgepikt door de **pers**:

- **Radio 1 (5/9/2021)**

De coördinator werd LIVE geïnterviewd tijdens het programma 'De Ochtend' op 5 september 2021. [Hier](#) is de link naar het interview.

- **Studio Brussel, Radio 1, Radio 2 en MNM (5/9/2021)**

Stukken uit het interview werden opnieuw uitgezonden tijdens de nieuwsbulletins op zondag 5 september 2021.

- **Nieuwsblad en Gazet van Antwerpen (3/9/2021)**

Artikel: [Ook internet mag geen lettersoep zijn](#).

Artikel: [Antwerpen inspireert lokale besturen rond digitale geletterdheid](#).

² op 13 februari 2022

Vanaf oktober 2021 zijn we terug van start gegaan met de voorbereiding van de campagneweek van 2021. **De Week van de Geletterdheid 2021** zal plaatsvinden van **maandag 5 september tot zondag 11 september**. De campagneweek omsluit zo de Unesco internationale Dag van de Geletterdheid, van 8 september.

Samen met de **kernpartners** (Departement Onderwijs en Vorming, Netwerk Ligo en Mediawijs) zullen we de komende twee jaren inzetten op geletterdheidsversterking in de werkcontext. We slaan hiervoor de handen in elkaar met **SERV, departement Werk en Sociale economie en VDAB**.

Vanaf oktober 2021 komen we terug maandelijks samen om de campagne voor te bereiden. In de volgende halfjaarlijkse rapportage zal de inhoud van zowel de sensibiliserings- als de ondersteuningscampagne worden opgenomen. Deze is nog in volle ontwikkeling.

Strategisch plan geletterdheid: regionaal

Strategisch Plan Geletterdheid: West-Vlaanderen

In het najaar van 2019 besliste de **provincie West-Vlaanderen** om in te zetten op de ontwikkeling van een **provinciaal Strategisch Plan Geletterdheid**. Dit Plan wil de nadruk leggen op zaken die eigen zijn aan de West Vlaamse context en wil provinciale partners rond de tafel brengen om geletterdheid te versterken. In dit lokale Plan worden de vijf Vlaamse strategische doelstellingen overgenomen. De acties en invulling ervan zijn gekleurd naar provinciale noden, partners en middelen.

De planleider zetelt in de **stuurgroep en de kerngroep** van het West-Vlaamse Plan en blijft ook nauw **betrokken bij de tussentijdse stappen en realisaties**.

De kerngroep heeft zich het voorbije jaar voornamelijk bezig gehouden met het in kaart brengen van de geletterdheidsinitiatieven voor volwassenen in West-Vlaanderen. Het Centrum voor Taal en Onderwijs heeft dit onderzoek uitgevoerd. Dit overzicht heeft bijgedragen tot de inhoudelijke stoffering van vele West-Vlaamse e-inclusie-projecten die bij de Vlaamse Overheid werden ingediend. Ook organiseerden we Vlaanderenbreed een webinar in het kader van de relanceplannen op 8 juni 2021. Vanaf december 2021 wordt nagedacht over een nieuw onderzoeksopzet i.k.v. geletterdheid.

Strategisch Plan Geletterdheid: Brussel

In juni zaten beide planleiders voor het eerst formeel samen i.k.v. afstemming tussen beide Strategische Plannen. We bespraken de wetenschappelijke onderzoeken en projecten waarbij we betrokken zijn en we zochten naar mogelijke opportuniteiten om samen te werken. Die samenwerking heeft concreet vorm gekregen in de vraag naar geletterdheidsondersteuning van Emino. Deze vraag is via Ligo Brusselleer terechtgekomen bij het Strategisch Plan Geletterdheid Brussel. Vanuit de middelen van het Brussels Plan Geletterdheid werd een ondersteuningsplan uitgewerkt. Dit wordt uitgerold in het begin van 2022. De vraag van Emino is gesteld om deze ondersteuning ook op Vlaams niveau te kunnen voorzien voor alle Vlaamse afdelingen. Wij hebben daarom de contacten gelegd met de Federatie Ligo om ook op Vlaams niveau ondersteuning te voorzien. Dit wordt in het voorjaar verder uitgewerkt.

Communicatie

Nieuwsbrief & sociale media

Maandelijks wordt een **nieuwsbrief** geletterdheid gestuurd naar alle partners en geïnteresseerden om de werkzaamheden, resultaten en achtergrondinformatie van het Plan Geletterdheid te verspreiden.

Ook de **facebookpagina** van het Plan Geletterdheid wordt systematisch aangevuld en up-to-date gehouden. Ondertussen wordt de pagina gevolgd door **881 personen**.

Het Strategisch Plan Geletterdheid heeft ook een **facebookpagina voor de Week van de Geletterdheid**. Deze pagina heeft momenteel **1666 volgers**.

Overleg, studiedagen en conferenties

Expertise en kennis over geletterdheid en het leren van laaggeletterde volwassenen **delen en uitbreiden** is een essentiële rol voor de projectleider van het Plan. Daarom zetelt ze in verschillende **overlegplatformen**, neemt ze deel aan **studiedagen en conferenties**, maar gaat ze ook geregeld **spreken over het thema**.

Overleg(platformen)

- Horizontaal Permanent Armoedeoverleg
- Lerend Netwerk e-inclusie
- Projectgroep Geletterdheid – pedagogische begeleidingsdiensten volwassenenonderwijs
- Team Samenwerkingen – Netwerk Ligo
- West-Vlaams Strategisch Plan Geletterdheid (stuurgroep en kerngroep)
- Taskforce e-inclusie
- Ambtelijk overleg digitale agenda's
- Platform Levenslang Leren - Werkgroep 4: Begeleiding

Studiedagen en conferenties

- Netwerkdag Ligo - 19 maart 2021
- Netwerkmoment e-inclusie en Digibanken - 8 september 2021
- Webinar Digitaal Inclusieve Wijk - 8 september 2021
- Webinar Iedereen digitaal aan boord: ook in arbeidsbemiddeling - 10 september 2021
- Webinar Regioscan - 1 oktober 2021

In de pers

Naast de persaandacht tijdens de Week van de Geletterdheid verscheen er ook een artikel over het Strategisch Plan Geletterdheid in het EPALE-magazine op 23 mei. Je vindt het artikel '**Samen voor levenslang leren voor elke volwassene**', geschreven door de planleider, [hier](#) terug.

Te raadplegen documenten

[Brief minister - april 2021](#)

[Presentatie Federatie TKO - juni 2021](#)

[Presentatie gesprek kabinet - september 2021](#)

[Dossier Samen Digit@@! Sterk! - november 2021](#)

[Presentatie regioscan - oktober 2021](#)

Coördinatie

Het Strategisch Plan Geletterdheid valt onder coördinatie van de Minister van Onderwijs en Vorming. De aansturing gebeurt door de projectleider van het Plan, die aangesteld is bij het Vlaams Ondersteuningscentrum voor Volwassenenonderwijs (Vocvo).

De stuurgroep van het Plan Geletterdheid bestaat uit leden die mee vorm gaven aan de inhoud van het Plan Geletterdheid. De verschillende beleidsdomeinen en organisaties uit het werkveld zijn er vertegenwoordigd. Ze sturen de planning en dragen het beleid uit.

Partners

We delen de overtuiging dat werken aan geletterdheid een gedeelde verantwoordelijkheid is en verder reikt dan onderwijs. Om de doelen te realiseren, werken verschillende beleidsdomeinen van de Vlaamse regering en organisaties uit het middenveld samen.

Meer informatie vind je op deze website:
www.onderwijs.vlaanderen.be/nl/geletterdheid

SPG

2017
2024